

HEMŞİRELİK EĞİTİMİ VE SORUNLARI

Dilek ÖZDEMİR

İ.Ü.F.N.H.Y.O. 2. Sınıf Öğrencisi

Hemşirelik insana hizmet veren birçok meslek grubu arasında çok önemli bir konuma sahiptir. Bu önemli konuma sahip olması da mesleğin hastalıkta ve sağlıkta, bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını koruma ve yükseltme hedef ve amacını gütmesinden kaynaklanmaktadır.

İnsanlarla iletişimin çok yoğun yaşandığı bir meslek olan hemşirelikte, kişilerarası bir ilişki söz konusudur. Hemşire bu etkileşim doğrultusunda hastasını tanımakta, onun sorunlarını saptamakta ve bu sorunların çözümlenmesine yönelik gereksinimleri belirleyerek buna uygun bir bakım uygulamaktadır.

Hemşire bütün bu sorumlulukları ve beraberinde sorunları, hemşirelik eğitiminde çok önemli bir yeri olan ilk klinik uygulamalarından itibaren kucaklamaya başlamıştır. Laboratuvar çalışmalarından farklı olarak, öğrenci hemşire insan üzerinde çalışmaktadır. Hastalarıyla yakın insan ilişkileri içine girmektedir. Ancak ve ancak; hatası tamir olmayacak yanlışlar yapma, hastaya zarar verme, olumsuz tepkilerle karşılaşma düşünceleri içinde olan öğrenci hemşire, adeta bir stress yumağı haline gelmiştir.

Stajlarımızı görmek için çıktığımız kliniklerde hastane politikası nedeniyle de gerek hocalarımız gerekse bizler büyük sorunlar ile karşı karşıya kalıyoruz.

Hemşire eğitimcilerimiz, bizden fazla meslek yüksekokulunun eğitim programlarını üstlendikleri gibi, lisans, yüksek lisans, lisansüstü doktora eğitim programlarını da üstlenmiş durumda oldukları için adeta parçalara bölünmüş durumdadılar.

Sürekli yayınları izleyememeleri, yabancı kaynak bulmada güçlük çekmeleri, gerek yurt içi, gerek yurt dışı kongrelere gitmede fon olmadığı için güçlük çekmeleri biz öğrencileride etkilemektedir. Çünkü onların, hocalarımızın

bu yollarla getirecekleri yeni bilgiler direkt olarak bize intikal ettirilecek ve daha düzeyli bir eğitim almamıza olanak sağlayacaktır. Ayrıca uygulama alanında araç gereçlerin yetersizliğiyle karşı karşıyayız. Bu nedenle her klinik uygulamayı tam anlamıyla yerine getirememekteyiz. Stajlara çıktığımız hastanelerin parasal olarak da çok fazla bir kaynağa sahip olmamaları, biz öğrencilerin onların gözünde artı yük olmalarına neden olmaktadır. Ki hemşirelik alanında lisans düzeyinde eğitim veren yüksekokullarımıza alınan öğrenci sayılarının giderek fazlaşması, sınıfların kalabalık olması, eğitimin kalitesini düşürmekte, öğrenciye teke tek kuramsal ve uygulamalı eğitim yapma şansında ortadan kaldırmaktadır.

Hastane sektöründe çalışan hemşire arkadaşlarımız; gerçek çalışma koşulları, ücretlendirme, sosyal haklar, eğitim, örgütlenme ve gerek ise hastane yönetimlerinin gelenekselliğinden dolayı bir arayış içerisinde. Çünkü insana, insan sağlığına hizmet veren hemşirelerden 24-36 saatlere varan nöbetlerle kaliteli bir hizmet vermesi beklenmektedir. Arayış içerisinde çünkü çalıştığının karşılığını alamamaktadır. Daha henüz fiili hizmet zamanından yararlanamamıştır. 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nda fiili hizmet süresi zammı verilirken sağlık sektörü gibi büyük bir alan, 24-36 saatlik çalışmalar karşılığında bu kadar özverili olan meslek grubunun bu zamandan yararlandırılmazsa bu büyük bir ayıp olur.

Hemşirelik sadece el yüz silmeyi başarmak, iyi enjeksiyon yapmak, doğru kan basıncı almakla sınırlanmaz. Elbette ki bunlar hemşireliğin esaslarını oluşturmaktadır ama tamamen de hemşirelik bu demek değildir. Artık bunları aşmalıdır. Hemşirelik insanı ve insan sağlığını etkileyen tüm olaylara bilinçli olarak bakmayı, görebilmeyi ve bunları bilgileri doğrultusunda doğru yorumlamayı gerektiren bu yorumları doğrultusunda insan sağlığını korumayı amaçlayan, bozulduğunda da düzelterek önlemleri alan bir meslek grubudur.

Bütün bu sorunların bilinmesi ve çözüm getirilebilmesi için eğitime, çağdaş eğitime eğilmeli ve işe hemşire eğitimindeki birincil hedefi belirleyerek başlamalıdır. Birincil hedef ve en önemli hedef hemşireler yetiştirirken - elbette ki güçlü hemşireler yetiştiriyoruz, buna inanıyorum ama - bilgilerin sürekli gündemde olduğu, taze tutulduğu ve hemşirelik, sağlıkla ilgili yeni bilgilerin de bu taze bilgilere eklendiği bir tarzda hemşireler yetiştirmeliyiz. Ancak bu şart yerine getirilirse sorunların çözülmesi için bir adım atılmış olacaktır.

Sözlerimi bir dönem Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu Müdürlüğünü üstlenmiş değerli hocamız Prof. Dr. Perihan Velioglu'nun "Hemşireliğin Düşünsel Temelleri"ni adlı kitabından alıntı yaparak noktalamak istiyorum.

“Her kuşağın çözümlediği ya da çözümünü kendinden sonraki kuşaklara bıraktığı önemli sorunlar vardır. Bizler hemşirelik eğitimi ile hemşirelik hizmetlerini birbirinden ayırarak eğitimini üniversiteler içine sokma amacına yönelik çabalarda bulunduk. Bu konu ile ilgili hala tartışmalı yanlar mevcut ise de görev tamamlanmıştır. Şimdiki kuşakların amacı ise hemşirelik eğitimi ile hizmetlerini anlamlı bir bütün ve yeni biçimli bir ilişki içinde biraraya getirmek olmalıdır.